

fred og frihet nr 2 2016

Leder

Jeg ble valgt til ny leder for WILPF Norge på landsmøtet i vår. Jeg har vært medlem av organisasjonen i veldig mange år og også vært internasjonal visepresident, men vært lite aktiv de siste årene. Nå har jeg blitt pensjonist med bedre tid til alle de andre tingene i livet som er like viktig som jobb, inkludert WILPF.

WILPF er en fantastisk organisasjon med en over 100 år gammel stolt historie for fred og frihet – og flotte medlemmer i Norge og i de andre seksjonene verden om. Vi står overfor store utfordringer på områder som er sentrale for WILPF som militarisme, atomenergi, miljø, kvinneundertrykking og menneskerettigheter, både internasjonalt og nasjonalt.

Vårt medlemskap i NATO er en hovedutfordring. Det gjør oss til USAs allierte, knytter oss til krigføring utenfor NATOs eget område og tvinger oss til opprustning av de norske nordområdene og en utvikling av det norske forsvaret som ikke er basert på forsvar av vårt eget land, men på krigføring langt utenfor landets grenser. Norsk våpenproduksjon er en del av det internasjonale militærindustrielle kompleks, og norsk våpeneksport bidrar til krig. Den norske regjeringen er lojal mot NATO og reduserer samtidig støtten til nedrustning og fredstiltak.

NATOs krigføring i Afghanistan er et eksempel på hvordan WILPFs hovedområder henger sammen: nedrustning, miljø, menneskerettigheter og feminisme. Vi har nylig fått dokumentert at den norske krigføringen i Afghanistan ikke har bidratt til utvikling eller demokrati, bare til å understreke at vi er en

trofast alliert for USA. Krigen har hatt enorme kostnader for Afghanistan og andre involverte land – penger som kunne ha vært brukt til utvikling og demokrati. Krigen har ført til enorme lidelser for den afghanske befolkningen, ikke minst kvinner og barn, og ødeleggelser av hjem, arbeidsplasser, dyrket jord og natur. Mange afghanere flykter fra ødeleggelsene til andre land, livsfarlig flukt der mange omkommer og mange møter uverdige leveforhold og fremmedfiendtlighet i sitt nye land. Kvinnene har blitt lite involvert i beslutningsprosessene rundt krig og gjenoppbygging – og er særlig sårbare under konflikt og flukt.

Alt dette vet vi, og likevel, få uker etter Afghanistan-rapporten vedtar den utvidede utenrikskomiteen i et lukket møte at de norske spesialstyrkene kan gå inn i Syria i kampen mot IS. Det som ble lansert som opplærings ser nå til å kunne bli ny krigsdeltakelse, allerede i løpet av sommeren!

I dag er WILPFs viktigste utfordring kanskje å skape tro på at fred og frihet i det hele tatt er mulig. At det finnes alternativer til militarisme, miljø-ødeleggelser og atomenergi. Det betyr at vi må fokusere mer på å utvikle alternativene, fredskultur, fredsundervisning, fredsbevaring, konflikthåndtering. Vi trenger faste strukturer og institusjoner som har fred som en hovedoppgave, kanskje et fredsdepartement? WILPF Norge inviterer de andre norske fredsorganisasjonene til å diskutere et felles initiativ for et fredsdepartement.

Lykke til med det vanskelige, men livsviktige arbeidet for fred!

Liss Schanke, leder i WILPF Norge

Landsmøte i Bergen 5.-6.3.2016

Møtet ble holdt i Stranges stiftelse. Det var vel 20 deltakere, alle lokalavdelinger var representert.

Landsmøtet behandlet fredspolitiske forslag og innspill:

- Grunnlovfesting av forbud mot atomvåpen, fra Sandnes avdeling. Landsstyret sluttbehandler forslaget og offentliggjør det på et passende tidspunkt.
- Forslag om å bruke midler til ett kampfly til flykningetiltak, fra Bergen avdeling. Ferdig behandlet av landsstyret, sendt Regjeringen. (Se vedlegg)
- Fredsdepartement. En arbeidsgruppe jobber videre med saken og lager forslag til initiativ som landsstyret kan ta stilling til. Andre fredsorganisasjoner invitert til samarbeid.
- Feministisk utenrikspolitikk. Et hefte om dette skal være ferdig til Arendalsuka i august.

Andre vedtak: IKFFs bankkonti skal overføres fra DNB til Cultura bank innen 31.12.2016

WILPFs hovedprogrammer. Margrethe Tingstad, internasjonal visepresident, orienterte.

Les mer på www.wilpf.org Dette er også hovedområder for WILPF Norge.

- Program for menneskerettigheter. Human Rights program
- Kvinner, fred og sikkerhet. Peace Women
- Nedrustning. Reaching Critical Will
- Mobilisering i konflikt. Crisis response
- Miljøprogram (kommer). Environmental Program

WILPF Norges aktiviteter 2016:

- Deltaking på IPBs verdenskonferanse i Berlin 30.9-2.10 (Se egen sak)
- Deltaking i Arendalsuka 15-20. august sammen med *Bestemødrene og Besteforeldrenes klimaaksjon*.
- Deltaking på Globaliseringskonferansen 27-30. oktober sammen med *Bestemødrene*. Hovedtema i år er «Grenseløs»

Landsstyret 2016-17

Leder	Liss Schanke	Oslo/Akershus
Nestleder	Kari Nes	Hedmark/Oppland
Styremedl	Bhanu Natarajan	Bergen
	Ellen Elster	Oslo/Akershus
	Jorunn Karin Berg	Stavanger
	Elisabeth Lønnå	Fredrikstad
	Trine Eklund	Oslo/Akershus

Varam	Ingeborg Breines	Oslo/Akershus
	Eva Fidjestøl	Oslo/Akershus
	Inger M. Haug	Hedmark/Oppland
	Hermien Prestbakmo	Troms
	Eva Lillefosse	Bergen
	Wivi Sigmundsen	Sandnes
	Edel Havin Beukes	Oslo/Akershus

NYTT FRA LANDSSTYRET

Organisering av arbeidet i landsstyret

Styret møtes fysisk fire ganger i året. Det er etablert et arbeidsutvalg (AU) som møtes i mellomperioden. AU består av Liss Schanke (leder), Kari Nes (nestleder og sekretær) og Ellen Elster (kasserer). Liss koordinerer aktivitetene. Bhanu Natarajan vil ta over regnskapsføringen og ha ansvar for medlemslistene. Oppgavene på kontoret er foreløpig organisert slik at enkeltpersoner har en kontordag i uka.

Temagrupper

I dag arbeider vi sentralt eller lokalt med disse temaene:

- Militarisme og miljø: klima, atomenergi, atomvåpen, lagring av radioaktivt avfall.
- Menneskerettigheter i et kvinneperspektiv
- Matsikkerhet og jordvern
- FNs sikkerhetsresolusjon 1325 Kvinner, fred og sikkerhet
- Anstendig arbeidsliv
- Sexkjøpsloven
- Fredsdepartement

Det er eller blir laget arbeidsgrupper og notater til hvert område. Notatene blir etter hvert lagt ut på hjemmesiden og kan lastes ned. Gruppene vil ha forskjellige tilnærminger som informasjon, aksjoner, seminarer, studiegrupper osv. Gruppene er åpne for alle som ønsker å delta. Ta kontakt med kontoret. ikff@ikff.no

Rekruttering

WILPF Norge / IKFF trenger flere medlemmer.
Spesielle målgrupper:

Voksne kvinner, gjennom egne bekjenskaper eller nettverk.

Unge kvinner, gjennom utdanningsinstitusjoner der vi har kontakt.

Mulige tiltak:

Kombinerte medlems- og rekrutteringsmøter rundt spesielle temaer

Brosjyre om fredskultur omredigeres til rekrutteringsbrosjyre

Studentoppgaver

Engasjement som kontoransatt

Stipend til større konferanser.

Internasjonal konferanse i Berlin 30.9-2.10 2016

Konferansen tar opp global nedrustning og forbruk. International Peace Bureau (IPB) er arrangør. WILPF er en av mange støtteorganisasjoner. WILPF Norge skal ha fire seminarer:

Biomangfold og matsikkerhet

NATO og Nord-Europa, i samarbeid med WILPF Sverige og Skottland

Konflikt og migrasjon i et kjønnsperspektiv, i samarbeid med WILPF Danmark

Å fremme en fredskultur, i samarbeid med WILPF Ghana

For mer informasjon og eventuell registrering: <https://www.ipb2016.berlin/>

**PÅ TIDE Å BETALE KONTINGENTEN FOR
2016!**

Tusen takk til alle som allerede har betalt kontingenten for 2016! Dette gjelder dem som ennå ikke har betalt. Dette kan gjøres til konto nummer: **0531 50 27057**.

Kontingenten er 500, 300 eller 200 kroner, velg selv det som passer deg. Det er lov å betale mer enn 500 kroner eller å gi en gave til WILPF Norge hvis du har lyst. Større gaver kan trekkes fra på skatten.

Husk å skrive om betalingen gjelder kontingenten, gave eller begge deler.

Informasjon om WILPF NORGE vil foregå slik:

- Fred og frihet kommer som et nyhetsbrev pr. e-post tre til fire ganger i året. Medlemmer uten epost får det som brevpost, bortsett fra dette nummeret. Ellen Elster, Eva Fidjestøl og Mari H. Ruge er redaksjonskomite 2016-17.
- Hjemmesiden www.ikff.no blir oppdatert etter sommeren. Vi trenger faglig bistand til det. Hjemmesiden skal prioritere artikler og debatt fra medlemmene, informasjon og referat fra avdelingene og fra WILPFs internasjonale arbeid. ikff@ikff.no
- Større temahefter kan produseres etter behov når landsstyret ønsker det.

**FOKUS: INFORMASJONSMIDLER TIL
16 DAGERS-KAMPANJEN MOT
VOLD MOT KVINNER**

Støtten skal bidra til en styrket fokusering og økt bevissthet i befolkningen om saker av betydning for kvinner i et globalt perspektiv. WILPF-avdelinger kan søke via WILPF Norge. Frist 1.8.

Nyttig lesning i sommer:

Ingeborg Breines og Ingrid Eide:

«Alternative sikkerhetspolitiske strategier for Norge, et lite land i verden», *Sikkerhetspolitiske veivalg, skjebnefellesskap med USA og NATO*, www.progressivt.no

Gro Rørstadbotten og Anne

Vedvik: *Fortiede alternativer: Kvinner som har tenkt.*

<http://www.initiativ-forlag.com/>

Ingeborg Eliassen og Cathrine

Sandnes: *Angrep eller forsvar?*

Kampfly, norske verdier og sikkerhetspolitikk, Forlaget Manifest, bestilles i bokhandel.

Susanne Urban, Åse Møller-

Hansen, Grete Belinda S. Barton:

100 års fredsarbeid. Hva nå? WILPF Bergen.

<http://www.bokus.com/bok/9783732358847/100-ars-fredsarbeid-hva-na/>

WILPF Norge/IKFF, Storgt. 11, 0155 Oslo.

Telefon 9308 9644. ikff@ikff.no www.ikff.no

Bankkonto 0531.50.27057 Kontortid mandag-torsdag (ikke i juli).

Redaksjonen avsluttet 8.7.16

Vedlegg: Humanitær bistand eller kampfly?

Hvorfor ikke "bytte" kjøp av ett F35-fly til bidrag for å avhjelpe flyktningetragedien?

I dag trengs det midler for å hjelpe titusenvis av mennesker i nød og å sikre trygg transport av flyktninger som er strandet ved europeiske grenser. Det samme trengs for å søke om asyl fra ambassader og konsulater, til å påskynde behandling av søknader fra mennesker som er kommet til Norge, og ikke minst til trygge familiegjenforeninger. Dette er direkte stabiliserende, konfliktforebyggende og fredsskapende tiltak.

På 1800-tallet utvandret 800 000 nordmenn som økonomiske flyktninger til USA. Mellom 50- og 80 000 nordmenn på flukt ble tatt imot av andre land under andre verdenskrig. Nå strever rikspolitikere med å finansiere mottak av alle flyktningene som kommer til Norge. Regjeringen har lagt fram et forslag på 9,5 milliarder, mindre enn en prosent av statsbudsjettet. Forslaget innebærer at nesten halvparten skal tas fra bistandsbudsjettet, noe som betyr dramatiske kutt i mange langsiktige prosjekter.

Det er kortsiktig å kutte i langsiktig bistand for å løse et akutt problem. Langsiktig bistand kan på sikt forebygge krig og konflikter. Regjeringen er nok redd for protester dersom de skulle kutte i velferdsbudsjettet. Det er lettere å kutte i støtte til de som bor langt borte. I begge tilfeller vil det være, som så ofte, å sette svake grupper opp mot hverandre.

Finnes det ingen andre muligheter? Hva om vi gjorde som USA, Italia, Nederland og Danmark som har endret avtalen om kjøp av F-35 kampfly? Disse landene vil kjøpe betydelig færre fly enn opprinnelig planlagt. Storbritannia vurderer også saken, og Canada har satt hele flykjøpet på vent. Norge har bestilt over femti av disse dyre og omstridte flyene. Per i dag er prisen beregnet til godt og vel 250 milliarder kroner.

Noen fly fra eller til kan ikke bety så mye for forsvaret, men det kan bety en del for flyktningene. Det er meningsløst å bruke så mye ressurser på fly som ikke kan brukes til annet enn å skape slike forferdelige forhold som krigsflyktningene nå rømmer fra.